

MANILA LIBRARY

STENCILS for this book were cut
on large print ball Note
Selectric large dept. Check
on the Publications Dept. Be sure to check
in Nasuli type size. Be sure to
larger type with larger cut through.
stencils cut with larger letters have cut through.
see that letters "touch" could leave obscure
improper letters...

YANG KARIBANGBANG AW YANG KARABAW

(THE BUTTERFLY AND THE CARABAO)

KALAGAN (LUCATAN)

GOGODANUN NA GIYOGODUNI SALIH PAGAPAC
SIKUN SA LUCATAN, TARRAGONA, DAVAO OR.

A trial booklet produced by LUCATAN LITERACY COMMITTEE

150 Copies
(Feb. 1984)

.2751

Yadatong yang sambok na allaw na yagalobog yang karabaw sang kanan lobganan sabap ng kapaso ng suga na ikapasowan yang kanan lawas. Wa katigam yang karabaw na awon kadi karibangbang sang masayid sang kanan lobganan. Yamatapos maglobog yang karabaw yakatadum na magbagid ng kanan sowag. Kinita nan yang kahoy na masayid sang kanan lobganan. Yakadto yan aw pagsowag-sowaga nan yang kahoy. Wa katigam yan na awon kadi pogad ng karibangbang yapang-anak sang sanga ng kahoy. Pagsowag ng karabaw sang kahoy, yang karibangbang yakagisipan. Pagtanaw pa nan yang karabaw na isowag yang kahoy na piyagapogadan nan.

Sabap ng kanug ng kasowag ng karabaw, yagsagda yang karibangbang, yagliwong yan,"Ayaw pagsowaga yaning kahoy kay piyagauyan ko, kay basi masapad yang kanak anak."

Wa paningug yang karabaw. Mas piyakanug da yang pagsowag na karabaw sang kahoy. Yarido da yang karibangbang kay yang kanan anak, di pa makalayog, kay wa pay panid nilan. Yaglawong oman yang karibangbang sang karabaw," Karabaw, mag-ayo da ako ng ampon kanmo na ayaw pagsowaga da yaning kahoy, kay yamarido ako saben na anak ko. Di pa makalayog silan kay wa pay panid nilan."

Yotobag yang karabaw," Nangasa oman yagapogad kaw ansining masayid sang kanak lobganan ng way lain pagabaaidan ko ng kanak sowag?"

Kong gosto mo, da pa yang mga anak mo sang mawat ansini na banwa."

Yarintangi da yang karibangbang daw ono yang inangun nan. Lomayog yan adto sang karabaw aw omapon yan sang likod ng karabaw aw yagtiyawo yan. Yaglawong yan," Kay karabaw, kalowi ako sampay sang anak ko, kay yakiling da yang ikabutangan na kanak anak. Yanagtiyawo da silan, apabila mallog silan, na akanun da ng mga mangan sang lopa."

Liming! yang karabaw aw yaglawong," Panow ansang likod ko kay apadogan ko yanin pagid ko sininig kanak sowag." Yabay da sowagun ng karabaw yang kahoy taman na yawokad yang kahoy aw yangkallog da yang mga anak ng karibangbang.

Aw tomayog yang ina aw diyod nan yang mga anak nan
aw yanagsitiyawo silan, aw yaglawong yan," Kay anak,
amfondi ako kay di ko magaga yang pagda kamayo, sabap
ng addat natun na karibangbang, dili makada sang
isa adto sang isa. Yang magaga natun yang pagdadawayaw
sang pag-uyan natun mayo, aw gayid tarima da mayo
na amatay kita."

Sang pagbaw sang matalanak, kinita ng karabaw silan,
sabap sang marawa da, kay yawoka da yang kahoy na
riyagapogadan ng karibangbang. Aw diyodan silan ng
karabaw na yakaikul yang karabaw aw yaglawong,
"Tanawa mayo yaning magilibot ng kanak lobogan, marawa da."
Tiyomanaw yang karibangbang sang karabaw aw yaglawong,

" Pagkalat ng but mo, kay karabaw, na ininang mo kanami sabap ng pagtanaw mo kanami na mangkayantuk kami.

Aw gayid, maskin mangkavantuk kami, sabap sining ininang mo kanami na ipagkalat ng dumduman nami, na maskin dakowa kaw, malaban kami kanmo ng bono."

Pagdungug ng karabaw sidto na piyaglawongan, imiku yang karabaw aw yaglfwong, "Di kaw madawug kanak kay dakowa yang lawas ko aw mawig yang kanak sowag."

Wa da paningug yang karibabang sang piyaglawongan ng karabaw. Yawukan nan yang kanan mga anak aw yaglfwong, "Kay mga anak, yamarido yang dumduman ko kamayo sabap sini na ikatamanan mayo."

Aw yaglawong yang mga anak,"Ina, pabayayi da kami kay way amainang nami, kay olod pa kami. Aw gayid, kay ina, pag-ompong kamo aw laban kamo, kay maskin mangkacentuk kita malaban kita sang mangkadakowa."

Yaglawong yang karibangbang sang karabaw, "Karim ko na magbono kita, kay malaban kami kamayo na kamo akabohi sng lopa, aw malaban oman kami na iyan kami akabohi sa tas ng kahoy."

Poodunqua ng karabaw sinyan na pivaglawongan ng karibangbang, yappanowag-sowad yan, aw sowaga nan yang ikabutangan ng ina ng maa anak ng karibangbang, Lomayog yang Ina ng karibangbang aw yomaron sa tas ng kahoy aw yaglawong yan, "Maskin malaban kaw, magpasad kita daw ono na allow yang pagbono natun."

Tiyebay ng karabaw," Maskin adon."

Yaglawong yang karibangbang," Pag-ompong kamo kay magaompong kami!"

Wa kadogay, lomabay yang mga allaw na yagkaompong da oman yang mga karabaw sampay sang mga manandp sang lopa. Aw yaglawong yang karibangbang sang mga langgam "Kamo na awon mga onto, paglain kamo ng gropo, aw kami na mga way onto, magasropo kami. Aw kami mga munakayantukay, paglain kamo. Yang inangun ta mayo, kamo na awon onto, kamo yang kagat sang mga lawas nilan aw kami na way onto, adi kami sang mga mata nilan para di silan kimita kanatun.

Kamo na mangkayantukay, adto kamo sang taringa, solodi mayo, asta ilong para di makanapas. Yan yang inangun ta mayo kay sabap ng mangkayantuk kita."

Domatung da yang wakto na pagatanam nilan aw yaglawong yang karabaw," Pangkayantuk mayo na malaban kamo kanami!"

Yaglawong yang karibangbang," Maskin mangkayantuk kami, na ipakita nami pagdawug-dawug mayo kanami. Adon diyomatung da yang pasad natun.

Ayaw kamo pag-ikul kay mga lomon da kita mayo."

Yanagdasmagan da silan aw yanagtagtanam da silan.

Lomabay yang pitong allow aw pitong gabi ng pagtanam nilan sampay domatung silan sang babaw ng lawod ng dagat sampay ta' yagpampam yang mga karabaw sabap ng madayig da yang yamatay kanilan. Aw yaglawong yang karabaw," Ampona kami kav di kami makagaga sabap ng madayig yang klas! mayo na mga langgam, aw sabap ng pagkaompong ng mangkayantuk na yadowug sang mangkadakowa."

ENGLISH SUMMARY OF "THE BUTTERFLY & THE CARABAO"

ONE DAY THE CARABAO WAS BATHING IN HIS MUD POOL. THEN HE SHARPENED HIS HORNS AGAINST A NEARBY TREE. HE DIDN'T KNOW THAT THERE WAS A BUTTERFLY WITH HER BABY WORMS UP IN THE TREE. THEY WERE AWAKENED BY THE VIOLENT SHAKING. THE BUTTERFLY BEGGED THE CARABAO TO STOP. THE CARABAO REFUSED AND CONTINUED BANGING UNTIL THE TREE FELL DOWN. THE WORMS FELL TO THE GROUND AND THE BUTTERFLY BECAME ANGRY SO SHE CHALLENGED THE CARABAO & HIS COMPANIONS TO A FIGHT. THE CARABAO ONLY LAUGHED AT HER.

THE BUTTERFLY CALLED ON ALL THE WINGED CREATURES AND SHE SAID, " THOSE OF YOU WHO HAVE TEETH, BITE THEIR BODIES WHILE THOSE OF US WHO DO NOT HAVE TEETH WILL COVER THEIR EYES AND ENTER THEIR EARS & NOSES."

ON THE FIGHTING DAY, MANY DIED AMONG THE CARABAOS AND THEY ASKED FORGIVENESS FROM THE BUTTERFLY, SAYING, " PLEASE FORGIVE US. NOW WE KNOW THAT WHENEVER THE SMALL ONES UNITE, THE BIG ONES WILL BE DEFEATED."

